

[Henning Rasmussen]

sætte skatten op, ej heller ned, man må ikke bruge opsparede penge, og 11 af 14 amtskommuner blev sidste år straffet økonomisk, fordi de ikke havde rettet sig efter indenrigsministerens opfattelse af den korrekte skatteprocent.

Man spørger: er der sikkerhed for, at personalet og alle andre ikke-politikere, som forsøget direkte angår, bliver spurgt, og at de rettigheder, lovgivningen giver dem, ikke uden videre tages fra dem?

Og endelig spørger man: hvem skal vurdere, om et forsøg har givet et acceptabelt resultat, et resultat, som det kommunale råd og kommunens borgere synes er forsvarligt og rimeligt? Det er jo ikke sikkert, at man lokalt blandt borgerne synes, at et forsøg har givet et positivt resultat, selv om man synes det f.eks. i socialministeriet.

Jeg ved godt, at den endelige besvarelse af disse og mange andre spørgsmål først kan gives på et senere tidspunkt, men det er i dag, folketinget for første gang har mulighed for at diskutere hele det store frikommuneprojekt, og det er derfor nu, spørgsmålene af principiel art bør bringes frem og besvares.

Det er også nu, det for vort vedkommende må understreges, at forsøgsprojekterne må udarbejdes i samarbejde med det personale, de berører. Det er også nu, vi må sige klart, at man ikke skal vente vort ja til lovændringer – hverken til efteråret eller senere – der stiller borgerne i forsøgskommunerne ringere i økonomisk eller anden henseende end borgerne i landets øvrige kommuner.

Det fremgår af lovforslaget, at det alene tager sigte på at give kommunerne mulighed for at lave en anden struktur i de besluttende politiske led og i administrationen. Det er et begrænset område, man starter med, og det skulle derfor være relativt overskueligt, men det angår alligevel en lang række enkeltbestemmelser i flere store love, og vi har ikke haft mulighed for at gennemgå alle disse enkeltbestemmelser og de mange undtagelser derfra. Lovforslaget angår jo undervisningsministerens og socialministerens områder i mindst lige så høj grad som indenrigsministerens, og derfor vil det være nødvendigt at gå uden for kommunaludvalgets område for at få forslagene vurderet fuldt ud.

Men vi er ikke i tvivl om, at der er brug for og interesse for at lave en lang række nyttige forsøg med den politiske styrelse og

med administrationen i kommuner og amtskommuner. Derfor er vi positivt indstillet over for formålet med lovforslaget og den generelle linje i det, men må altså forbeholde os at vende tilbage til detaljerne under udvalgsarbejdet.

Lis Aaltonen (KF):

Hovedformålet med frikommuneprojektet er at tilpasse kommunestyret og de kommunale opgaver bedst muligt til lokale forhold og at opnå en bedre udnyttelse af de kommunale ressourcer.

Det er blevet meget udbredt, at kommunerne inden for et amt sammenligner sig med hinanden ved hjælp af diverse statistikker, nøgletal osv. for at få en fornemmelse af andres og eget serviceniveau – med det resultat, at kommunerne er havnet i en ensartet ligelig behandling med samme serviceniveau, fremfor at kommunalbestyrelserne løser de opgaver, som man lokalt har ønske om og behov for. Frikommuneprojektet er en god mulighed for at komme ud af den vanetænkning, som på mange måder præger det kommunalpolitiske arbejde.

Herudover åbnes der mulighed for, at kommunerne med deres embedsmænd i samarbejde med embedsmænd fra ministerierne kan udarbejde forsøgsmodeller, så kommunalreformens målsætning med opgaveløsninger tæt på borgerne samt en så høj grad af brugerindflydelse som muligt kan ske fyldest. For at forsøgene skal falde heldigt ud, er det af afgørende betydning, at politikere, embedsmænd, ja alle er indstillet på at gå positivt ind i arbejdet, at kommunerne er i besiddelse af de nødvendige ressourcer til gennemførelse af projekterne, og at borgerne, brugerne, er velforberejdede på de nye tiltag inden for de enkelte kommuner.

En udvidet information til borgerne, brugerne, synes at være nødvendig, ja væsentlig, i forbindelse med forsøgsprojekterne, så at de har en reel opfattelse af, at deres sundhed, retssikkerhed og velfærd fortsat sikres, og at de 5 amtskommuner plus 22 primærkommuner, som er udpeget til frikommuner, påtager sig et ansvar og en stor og betydningsfuld opgave, betydningsfuld i forhold til det kommunale selvstyre.

Vi har alle gennem årene hørt udtalelser fra ledende kommunalpolitikere gående ud